

Tge capita cun bustas d'elecziun betg francadas?

Ina retschertga tar intginas vischnancas grischunas

DA CARLO SCHULER / MC

■ **Er en las vischnancas grischunas vegn magari inoltrà bustas d'elecziuns e votaziuns che n'èn betg francadas. Las vischnancas consultadas sa mussan dentant culantas.** L'emissiu «Espresso» ch'è vegnida emessa curt avant las elecziuns federalas sin Radio SRF han intercurrì tge che capita cun las bustas d'elecziuns che vegnan inoltradas en las vischnancas – cuntrari a las prescripziuns – senza francatura. Il resultat sorprendent: I dat vischnancas svizras che n'acceptan betg talas bustas d'elecziun e renvieschan ellas puspè a La Posta. Là vegnan ellas alura liquidadas resp. destruidas, sco quai ch'in pledader da La Posta ha tradì sin dumonda da La Quotidiana. Quai n'è betg nunproblematic, cunzunt lura cura che vischnancas entaifer il medem chantun han ina pratica differenta. E cunzunt: Sut circumstanzas sa quai avair in effect decisiv sin il resultat da l'elecziun sche questas vuschs na vegnan betg quintadas. Enconuschentamain san elecziuns numnadamain vegnir decididas fitg fillà, sco che quai è adina puspè sa mussà en il chantun Grischun. Era l'ultima giada.

Il dretg democratic vegn valità dapli

Per quest motiv avain nus confruntà arbitrariamain differentas vischnancas grischunas cun la dumonda: «Tge capita cun las bustas d'elecziun che n'èn betg francadas?»

Tar la citad da Cuira sajan vegnidas inoltradas tar las elecziuns dal cussegl naziunal e dal cussegl dals chantuns da quest atun radund 120 bustas senza fran-

catura, ha ditg *Heinz Gallus*, il manader da la controlla d'abitants da la citad da Cuira. «Bustas betg francadas vegnan tractadas tuttina sco las bustas che vegnan inoltradas cun francatura. Quellas vegnan natiralmain acceptadas e resguardadas tar la dumbraziun dals cedels», di Gallus.

A Tavau è radund 80 pertschient da las bustas d'elecziun vegnidas deponidas directamain en la stegfa da brevs da la vischnanca, infurmescha *Michael Straub*, il scrivant da Tavau. Mo radund 10 pertschient èn arrivadas per posta. Straub presumescha ch'i dettia a Tavau tar minga votaziun u elecziun radund 35 bustas nunfrancadas. Era questas vegnan resguardadas per ils resultats da votaziun u d'elecziun. «La cuntravenziun da betg francar u da francar fallì la busta da votaziun na tanscha betg per ignorar il dretg democratic da la participaziun a las elecziuns u votaziuns che sto vegnir validada sco dretg superiur.» La vischnanca paja perquai a La Posta il quint da la francatura manchentada. «I fiss memia cumplitgà e pauc economic d'incassar posteriuramain dal votant in porto da chasti.»

A Mustér na datti nagins problems

Era a Mustér nizzegia la gronda part da la populaziun la via la pli simpla da purtar persunalmain la busta d'elecziun e da deponer quella directamain en la chascha postala da la vischnanca, di *Ursin Flepp* da l'administraziun communal. «Tar nus cun noss 1500 votants va prest in e scadin ina giada sper la chasa communal or. Uschia spargna el il porto. Dal reminent sa chatta la chasa communal da Mustér era mo paucas minutas sper la

posta. «En l'ultima emna avant las elecziuns vegn nossa chasta da brevs che sa chatta tar la chasa communal averta fin traìs giadas al di. Radund 70 pertschient da las votantas e dals votants pratitgeschian quai uschia. Plinavant mettian radund 10 pertschient da las votantas e dals votants lur cedels da votar persunalmain en l'urna il di da votaziun. Il rest preferescha la via dalla spediziun postala. A Mustér sajan las bustas ch'arriivan per posta dentant adina francadas!»

Era posta betg francada sto vegnir pajada

Nagins problems en quest regard ha era la vischnanca d'Arosa. «Tar nus en vischnanca èn las bustas da votar prefrancadas», da ditg *Isabelle Fritz* da la vischnanca d'Arosa. Ils custs correspundents surpiglia la vischnanca. Quai vegnia pratitgà uschia gia dapi plirs onns.

Era la vischnanca dad Albula/Alvra trametta bustas gia prefrancadas, sco quai ch'il manader da l'administraziun

communal *Maurus Engler* ha confermà.

Era las vuschs da las bustas inoltradas senza francatura sajan da resguardar tut normal tar l'eruida dals resultats, declera *Walter Frizzoni* da la chanzlia chantunala. «Sche las vischnancas prendan regress sin ils chaschunaders da las francaturas manchentadas saja sulaschà a las vischnancas. Sin fundament dal register da votants fissian ils chaschunaders en tutta cass levamain d'eruir, manegia Frizzoni.

Era bustas da votaziun che vegnan inoltradas senza francatura ston vegnir resguardadas tar ils resultats da votaziun en las vischnancas.